

N:o 33.

Af Herr von Koch, Nils Samuel: Om förändrad lagstiftning angående villkoren för brännvins tillverkning och försäljning.

Jag föreslår vördsamt:

att förordningen angående villkoren för tillverkning af brännvin måtte erhålla den lydelse (bil. A) innefattar, eller, med undantag af skattesiffran, alldeles densamma som Bevillningsutskottets förslag af år 1870;

att förordningen angående villkoren för försäljning af brännvin måtte erhålla den lydelse (bil. B) innefattar;

att nuvarande afgifter för tillverkningen, 70 öre, och för utskänknings, 40 öre, för hvarje kanna, sammanslås och med 110 öre per kanna brännvin, som i landet tillverkas och förbrukas, ingår till statsverket; samt

att för de andelar af afgifterna för minuthandel och utskänkning af brännvin, landsting, hushållningssällskap och kommuner hittills varit berättigade erhålla, de ersättas af statsmedel med högst följande belopp, nemligen:

till Stockholms stad	377,450 R:dr
” Stockholms län	30,730 ”
” Upsala län	38,780 ”
” Södermanlands län	63,690 ”
” Östergötlands län	81,380 ”
” Jönköpings län.....	31,650 ”
” Kronobergs län	9,210 ”
” Calmar län	60,280 ”
Transport	693,170 R:dr

	Transport	693,170 R:dr
till Gotlands län		22,100 "
" Blekinge län		28,480 "
" Christianstads län		40,330 "
" Malmöhus län		164,880 "
" Hallands län		26,140 "
" Göteborgs län		229,880 "
" Elfsborgs län		46,450 "
" Skaraborgs län		61,420 "
" Wermlands län		49,750 "
" Örebro län		38,070 "
" Westmanlands län		78,460 "
" Kopparbergs län		50,420 "
" Getleborgs län		47,160 "
" Wester-Norrlands län		17,240 "
" Jemtlands län		4,220 "
" Westerbottens län		4,870 "
" Norrbottens län		14,030 "
	Summa	1,617,070 R:dr;

att denna ersättning skall utaf den inflytande bränvinsskatten utgå, dock ej med mera än 14 procent af den debiterade bruttointkomsten för hela riket, efter afdrag allenast för hvad vid utförsel af bränvin i erlagd bränvinsskatt under året blifvit restitueradt;

att derest det sålunda anvisade beloppet, 14 procent af bränvinsskatten, icke skulle blifva tillräckligt för hela det ersättningsbelopp, som i andra punkten är högst medgifvet, alla i samma belopp inbegripna poster skola i mån af bristen ned sättas;

att, derest åter öfverskott å nämnda 14 procent af bränvinsskatten skulle uppstå, detta öfverskott skall öfverlemnas till Riksgälds-kontoret för bildande af en amorteringsfond, hvarmed ersättningen för de förra försäljningsafgifterna må kunna på en gång eller successivt aflösas;

att denna ersättning skall utgå kvartalsvis, på sätt och i den ordning Kongl. Maj:t vidare bestämmer; samt

att för de månader af innevarande år, som efter nya försäljningsårens ingång återstå, ersättningen skall, oberoende af bränvinsskattens blifvande belopp, utgå med 387,490 R:dr och sålunda fördelas:

	Inom städerna.		Inom landsbygden.		Summa.		I rundt tal.	
	R:dr	öre	R:dr	öre	R:dr	öre	R:dr	öre
Stockholms stad	94,361	50	—	—	94,361	50	94,360	—
Stockholms län	5,346	75	1,557	50	6,904	25	6,900	—
Upsala "	8,669	50	684	33	9,353	83	9,350	—
Södermanlands "	13,649	50	1,515	—	15,164	50	15,160	—
Östergötlands "	17,330	25	2,009	33	19,339	58	19,340	—
Jönköpings "	6,588	25	882	33	7,470	58	7,470	—
Kronobergs "	1,177	50	750	33	1,927	83	1,930	—
Calmar "	12,920	75	1,432	83	14,353	58	14,350	—
Gotlands "	4,936	25	391	83	5,328	08	5,330	—
Blekinge "	5,061	25	1,372	67	6,433	92	6,430	—
Christianstads "	5,621	—	2,973	67	8,594	67	8,590	—
Malmöhus "	37,069	50	2,767	17	39,836	67	39,840	—
Hallands "	5,098	—	958	67	6,056	67	6,060	—
Göteborgs "	50,477	—	4,661	33	55,138	33	55,140	—
Elfsborgs "	8,875	—	1,825	33	10,700	33	10,700	—
Skaraborgs "	13,254	—	1,400	67	14,654	67	14,650	—
Wermlands "	10,808	—	1,086	67	11,894	67	11,890	—
Örebro "	7,931	75	1,057	83	8,989	58	8,990	—
Westmanlands "	18,397	—	811	67	19,208	67	19,210	—
Kopparbergs "	6,556	—	4,033	33	10,589	33	10,590	—
Gefleborgs "	11,052	50	491	67	11,544	17	11,540	—
Wester-Norrlands "	3,931	50	251	67	4,183	17	4,180	—
Jemtlands "	978	25	50	33	1,028	58	1,030	—
Westerbottens "	1,079	75	91	33	1,171	08	1,170	—
Norrbottnens "	2,855	25	435	—	3,290	25	3,290	—
Summa R:mt R:dr	354,026	—	33,492	49	387,518	49	387,490	—

Dessutom hemställes:

att Riksdagen, genom underdånig skrifvelse, anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes meddela sådana föreskrifter, att *dels* sprit, som bevisligen blifvit använd för tekniska fabriker, varder alldeles eller till viss del befriad från bränvinsskatt, *dels* insmuggling af bränvin, i synnerhet från Danmark, måtte i möjligaste måtto förekommas.

Motiver:

I afseende å *tillverkningslagen* innefattade, enligt min tanke, hvarken hvad här anfördes eller, så vidt protokollet utvisar, diskussionen i Medkammaren någon ting af den vigt, att jag anser skäl vara att afvika från Bevillnings-utskottets förslag *i den delen*. Till stöd för detsamma tillåter jag mig att här nedan lemna från dess Betänkande N:o 8, pag. 2—8, följande utdrag:

»Den nuvarande beskattningen å inhemskt bränvin sönderfaller i tre olika afgifter, nemligen en till statsverket ingående å tillverkningen samt en å minutförsäljningen och en å utskänkningen, hvilka båda senare efter fastställda grunder fördelas emellan kommunerna, hushållningssällskapen och landstingen. — Den förstnämnda afgiften är väl egentligen en förbrukningsskatt, men sjelfva det sätt, hvarpå den, i afsigt att icke allenast öfvervaka statens rätt, utan ock att inskränka sjelfva bränvinstillverkningen, blifvit bestämd att erläggas, utöfvar ett sådant tryck på denna i sig sjelf dock hvarken skadliga eller onyttiga näring, att afgiften kan sägas i icke ringa mån af densamma utgöras. De senare afgifterna åter, de å minuter och utskänkning, lida i främsta rummet af den gemensamma olägenheten att ytterst ojemnt drabba förbrukningen, enär allt bränvin, som försäljes i parti af 15 kannor eller deröfver, är från deras erläggande befriadt. Derjemte måste det visserligen erkännas att stadskommunerna, genom rättigheten att till ett enda för dess räkning bedrifvet bolag öfverlemna all minuthandel med och utskänkning af bränvin samt att sålunda i sin hand monopolisera den mindre försäljningen af en ännu allmän förbrukningsvara, erhållit en godtycklig makt att beskatta icke endast sina egna, utan stundom äfven kringliggande landskommuners medlemmar, hvilken icke sällan blifvit alltför hänsynslöst utöfvad och framkallat berättigade klagomål, på samma gång den äfven kunnat förleda stadens myndigheter att af omsorg för de finansiella intressena förbise det egentliga syftemålet vid öfverlemnandet af denna vidsträckt rättighet eller att bereda staden en större förmåga att öfvervaka och upprätthålla den allmänna ordningen. — Samtliga dessa missförhållanden påkalla en reform, i syfte att dels från tillverkningen aflyfta bränvinsbeskattningen, dels jemnare fördela densamma, dels slutligen bereda kommunerna tillfälle att ordna den mindre försäljningen af bränvin med uteslutande hänsyn till sina sedliga intressen. — Utskottet har, med anslutning i hufvudsakliga delar till den af Herr *Fr. A. Forssbeck* inom Andra Kammaren väckta mo-

tionen (N:o 236), ansett dessa syftemål lättast och säkrast kunna vinnas genom att förena de nu utgående tre afgifterna till en enda förbrukningsskatt å allt inom landet tillverkad och förbrukad bränvin, hvilken skulle utgöras, då varan utan vidare kontroll från Statens sida utginge i den allmänna handeln, samt odelad tillfalla statsverket, hvilket åter skulle lemna kommunerna, hushållningssällskapen och landstingen skälig ersättning för deras genom försäljningsafgifternas indragning förlorade inkomster.

Bland de till brännerihandteringens tryckta ställning bidragande orsaker torde stadgandet om skattens erläggande *förskottsvis* för half tillverkningstermin i sender vara en af de förnämsta. Såsom af det, för utarbetande af förslag till ny författning angående vilkoren för bränvins tillverkande, vid 1853—1854 årens riksdag till-satta Utskotts betänkande kan inhemtas, voro anledningarne till detta stadgande dels omsorgen att betrygga statens rätt till fullständigt åtnjutande af denna afgift, dels äfven önskan att återhålla dem, hvilka kunde lättsinnigt vilja försöka en handtering, hvartill de egde hvarken kapital eller erfarenhet. Följden här af har naturligen blifvit, att afgiften kommit att utgöra en beskattning direkt på tillverkningen, i stället för, såsom dock skäligt vore, på förbrukningen af bränvin, och om äfven i allmänhet tillverkaren kunnat genom förhöjdt pris på sin vara återtaga detta af honom erlagda skattebelopp, och således förbrukningen fått i sista hand detsamma vidkännas, har dock äfven tillverkningen genom detta beskattningssätt drabbats af ganska betydande olägenheter. Då likväl statens rätt otvifvelaktigt kan fullt betryggas äfven utan en dylik förskotts betalning, och då något statens förmynderskap lika litet för denna klass af näringsidkare som för hvarje annan, synes böra vidare ifrågakomma, har Utskottet ansett dessa olägenheter böra undanröjas genom antagande af lämpligare, näringen mindre förlamande stadganden angående denna beskattnings utgörande.

Det är till en del af sådan anledning, som Utskottet velat underställa Riksdagens pröfnings förslag till författning, i syfte att från tillverkningen till förbrukningen öfverflytta bränvinsbeskattningen, hvilken följaktligen skulle erläggas först i det ögonblick tillverkaren vill fritt disponera sin vara, och denna utgår i handeln för inhemsk konsumtion. Utskottet har i sådant hänseende funnit sig böra föreslå, att tillverkare af bränvin, derest han icke vill förskottsvis inbetala större eller mindre del af afgiften och derigenom förvärfva rätt att i mån af tillverkningens fortgång disponera ett motsvarande belopp af tillverkningen, må kunna inlägga den del af sin tillverkning, för hvilken skatt icke blifvit erlagd, i särskildt, enligt lemnade föreskrifter inrättadt förvarings- eller nederlagsrum, att derstädes under kontrollörs lås förvaras, på sätt och under vilkor som författningsförslaget närmare redovisar, samt att tillverkare, som efter slutad bränning vill fortfarande och utan afgifters erläggande behålla sin vara på sådant nederlag, må dertill ega rätt intill det nya bränvinsårets början, eller den 1 Oktober, mot erläggande af en bestämd nederlagsafgift till staten samt med vilkor att nederlagsmagasinet under hela tiden förblifver under af Konungens Befallnings-

hafvande tillförordnad tillsyningsmans uppsigt — att för längre tid medgifva denna nederlagsrätt vid talrika inom landet spridda brännerier har ansetts kunna medföra icke obetydlig svårighet, men då, enligt Utskottets åsigt, beskattningen skall utgöras först vid varans utlemnande till konsumtion inom landet, och antingen tillverkaren sjelf eller köparen torde vilja dels än vidare innehålla, dels äfven exportera densamma, i hvilket sednare fall någon beskattning icke bör ifrågakomma, har blifvit föreslaget, att bränvin må från bränneri eller nederlag vid bränneri kunna föras till ort med nederlagsrätt, att derstädes under vederbörande tullförvaltnings uppsigt och kontroll uppläggas. Föreskrifter angående å sådant nederlag upplagdt bränvins behandling i afseende å sättet för uttagning, afgiftens erläggande, tiden för nederlagsrätten o. s. v. hafva ansetts böra af Kongl. Maj:t meddelas i närmaste likhet med hvad för utländska varor å tullnederlag redan är stadgadt.

Fördelarne af ett dyikt beskattningens ordnande synas Utskottet obestriddliga. Tillverkaren eller köparen af bränvin kunna derigenom, utan hinder af på beskattningssättet beroende kostnader och olägenheter, behålla sin vara, till dess de finna densammas afyttrande med sin fördel förenligt, och sålunda äfven med mindre svårighet upprätthålla sin konkurrens på utlandets spritmarknader. En annan, icke mindre betydande fördel häraf torde äfven få anses ligga i bränvinstillverkningens jemnare reglerande efter tillgången på inhemska råämnena, enär öfverskottet af en rik, men mindre god skörd sålunda bör kunna lättare tillgodogöras genom förvandling till spritvara, som antingen exporterades eller upplades till framtida behof och derigenom dels ett kommande års möjligen knappare och dyrbarare skörd undgå att hårdt tagas i anspråk för tillfredsställande af landets förbrukning af bränvin, dels äfven såväl råvaran som bränvinet otvifvelaktigt vida mindre komma att underkastas de starka prisvexlingar, som nu i hög grad störa ej mindre produktionen än omsättningen.

I anledning af dessa förändrade föreskrifter angående tiden och sättet för beskattningens utgörande har Utskottet äfven föreslagit upphäfvande af den tillåtna bränningstidens nu stadgade indelning i vissa terminer. De nuvarande stadgandena derom utgöra en kvarleva från den första perioden af denna lagstiftning, då man, för att hämma det öfverklagade bränvinsöfverflödet, ansåg sig böra i möjligaste måtto hämma äfven sjelfva tillverkningen och följaktligen endast för en mycket kort tid af året lemnade tillåtelse att bränna. Småningom har man dock frångått denna åsigt, och numera icke allenast utsträckt tiden för bränvinsbränning till hela den period af året, då den med fördel kan bedrivas, utan äfven lemnat hvarje tillverkare full rätt att begagna hela denna tid för sin handterings utöfvande, under det likväl terminsindelningen blifvit bibehållen i samband med åtskilliga föreskrifter om förskottsafgiftens betalande. Då emellertid detta handteringens ovillkorliga bindande vid vissa terminer hädanefter, och så vida Utskottets ofvan framställda förslag vinner bifall, icke blifver i något afseende behöfligt, men deremot förorsakar tillverkaren betydande olägenheter och stundom äfven kostnader, hafva stadgandena derom bort ur författningen utgå och till-

verkaren lemnas frihet att efter erhållande af tillståndsbevis för bränvinsbränningsens bedrifvande utöfva sin handtering under den längre eller kortare tid af bränningsåret, han sjelf kan finna med sin fördel förenlig.

Det nu gällande förbudet mot bränvins tillverkning under sommarmånaderna eller från den 1 Maj till den 1 Oktober har deremot, enär i allt fall rörelsen under denna tid icke läser kunna med fördel bedrivas, blifvit bibehållet, likasom äfven, ehuru med några modifikationer, föreskrifterna angående ett högsta och minsta tillverkningsbelopp på dygn. Den högsta tillverkningen på dygn har sålunda blifvit bibehållen vid 1,200 kannor, då deremot den minsta, för att tillmötesgå, så vidt lämpligt och möjligt funnits, från flera håll uttalade önskuingar, blifvit nedsatt till 200 kannor. På det likväl genom denna nedsättning icke tillverkningen vid något bränneri måtte blifva alltför obetydlig i förhållande till de af statsverket bestridda kostnaderna för kontrollen, har Utskottet trots sig böra föreslå ett stadgande angående det minsta tillverkningsbelopp i sin helhet, för hvilket skatt får utgöras, och föreslagit detta belopp till 3,000 kannor, motsvarande en bränningstid af 15 på hvarandra följande dygn med den minsta tillåtna tillverkning.

I sammanhang med denna öfverflyttning till förbrukningen af den hittills för tillverkningen utgående afgift böra äfven, enligt Utskottets åsigt, de nu å minuterung och utskänkning lagda särskilda afgifter upphöra och sammanslås med tillverkningsafgiften till en enda beskattning å all förbrukning af bränvin, att utgöras då bränvinet från bränneri eller nederlag uttages till förbrukning inom landet och icke vidare från statens sida underkastas någon kontroll. Skälen till en dylik åtgärd äro lätt insedda. Enligt sammandrag af erhållna uppgifter å det kannetal bränvin, hvarför försäljningsafgifter blifvit erlagda under försäljningsåren 1866—67, 1867—68 och 1868—69 har detsamma i medeltal för år utgjort inom städerna 4,042,912 och i landsorten 567,074 eller tillsammans 4,609,986 kannor. Bränvinstillverkningen i riket har i medeltal åren 1866—68 utgjort 12,615,653 kannor, samt åren 1867—69 11,533,517 kannor och kan således i medeltal antagas till 12 millioner. Lägges dertill införseln öfver utförseln, i medeltal åren 1866—68 1,142,778 kannor, erhåller man en summa af 13,142,778, som torde uttrycka den inhemska förbrukningen under dessa år, om man afser från den ooffliga införseln, hvilken i allt fall icke uppgår till någon betydligare kvantitet. Från detta sistnämnda kannetal måste dock dragas hvad som blifvit för beredning af ättika och andra tekniska ändamål användt, hvilket kan beräknas till 642,000 kannor, då det återstår såsom inom landet förtärdt bränvin en kvantitet af 12,500,000 kannor. Af dessa uppgifter framgår således, att endast något mera än $\frac{1}{3}$ af det inom landet förtärda bränvinet erlagt förbrukningsskatt, och då derjemte uppmärksammas, att allt bränvin, som försäljes i kvantitet af 15 kannor eller deröfver, är fritt från försäljningsafgift, och att följaktligen det *egentligen är de mindre bemedlade klasserna, hvilka köpa sitt behof af denna vara i smärre kvantiteter, som erlagt denna afgift, under det de förmög-*

nare derifrån varit befriade, så måste detta förhållande, från synpunkten lika mycket af rättvisa och billighet som af bränvinsafgiftens förmåga att gifva inkomst, påkalla rättelse.

De nu utgående försäljningsavgifterna inflyta likväl icke till staten, utan fördelas enligt lagligen fastställda grunder emellan kommunerna, landstingen och hushållningssällskapen. Hvad beträffar stadskommunerna, var deras rätt att hvar för sig draga särskild inkomst af bränvinsutskänkningsredan gammal och häfdvunnen, då 1855 års lagstiftning, i afsigt att såvidt möjligt minska förbrukningen af bränvin och förmå kommunerna noggrannt öfvervaka försäljningen deraf, ålade såväl minutförsäljningen som utskänkningsredan af denna vara bestämda särskilda avgifter och formligen tillerkännande kommunerna rätt att uppbära och fritt disponera hela den deraf flytande inkomst, med undantag endast att åt hushållningssällskapen till upprätthållande af deras allmännyttiga verksamhet lemnades en femtedel deraf. Sedermera har denna lagstiftning hufvudsakligen förblifvit orubbad, med iakttagande dock deraf att vid 1862—63 årens riksdag en annan femtedel tilldelades landstingen, och för det närvarande fördelas dessa avgifter enligt förordningen angående försäljning af bränvin sålunda, att landstingen och hushållningssällskapen erhålla vardera en femtedel deraf, samt att af de avgifter, som i stad inflyta, de återstående tre femtedelarne tillfalla staden, men af dem, som från socknar å landet ingå, de tre femtedelarne aflemnas i landräteriet, hvarifrån det för hela länet sammanlagda beloppet genom Konungens Befallningshafvande fördelas på länets samtliga socknar i förhållande till hvarderas folkmängd. Då således dessa vederbörande kunna åberopa dels gammal häfd, dels lagligen bestämd rätt för åtnjutande af försäljningsavgifterna eller en dem motsvarande inkomst, har det synts Utskottet obestriddigt att, då nu en bättre och jemnare reglering af en af de förnämsta skattebördorna påkallar dessa försäljningsavgifters upphörande eller rättare indragande till Staten, rättvisa ej mindre än billighet fordra, att samtliga de kommuner och korporationer, som hittills njutit frukten af dessa avgifter, nu erhålla icke allenast en ersättning derför, utan jemväl en ersättning, hvilken så noggrannt som möjligt motsvarar den inkomst, de genom avgifternas indragande bevisligen förlorat. Om för denna uppfattning behöfdes ytterligare skäl, kunde visserligen anföras, att denna inkomst blifvit af kommunerna i allmänhet använd till verkliga samhällsnyttiga ändamål, till förbättrad skolundervisning, fattigvård, sundhetsvård m. m., äfvensom att åtskilliga kommuner med Kongl. Maj:ts tillstånd upptagit lån på längre tids amortering, hufvudsakligen grundad på den berättigade beräkningen af ett fortfarande åtnjutande af denna inkomst.»

Beträffande *ersättningsbeloppen*, så har jag väl icke här ofvan ansett mig böra afvika från Bevilnings-utskottets berörda betänkande, då dessa belopp äro beräknade på grund af, bland annat, officiella uppgifter angående försäljningsavgifterna för de tre försäljningsår, hvilka slutats den 1 Oktober och den 1 November 1869, och dylika uppgifter, hvarken för tidigare eller sednare år lära finnas. Kunde nuva-

rande Bevillnings-Utskott erhålla sådana uppgifter för de fem försäljningsår, hvilka slutades den 1 Oktober och den 1 November 1870, så hemställer jag att ersättningsbeloppen bestämmas efter nettoinkomsternas medeltal dessa fem år, derest icke sista året bland dessa anses vara en billigare grund, äfvensom att derest det, såsom jag förmodar, skulle visa sig, att med en skatt af 1 R:dr 10 öre per kanna och förhöjd tull, i mån deraf å utländska spritdrycker, bruttoinkomsten bör kunna beräknas till omkring 15 millioner, eller öfver 5 millioner mer än som påräknats uti Kongl. Maj:ts Proposition, af dessa måtte anslås 3 millioner till statsverket och återstoden till *dels* ersättning åt dem, hvilka hittills erhållit andel i bränvinsförsäljningsavgifterna, *dels* lämpligt amorteringsbelopp af denna ersättning, *dels* ock, om öfverskott derefter uppstår, till fördelning emellan landstingen och hushållningssällskaperna sålunda, att för dem, som förut fått sig mindre ersättning tillagd, tillskott lemnades, så att hvarje distrikt, efter folkmängden, mindre gynnadt, uppflyttades till det i sådant hänseende närmast deröfver stående, intilldess slutligen alla landsting och hushållningssällskaper fingo, i förhållande till folkmängden i hvarje distrikt, lika belopp utaf dessa hittills ensamt för kommunala behof afsedda medel.

Vidkommande försäljningslagen, så faller den, enligt mitt förslag, till största delen inom området af Konungens lagstiftningsrätt. Det går i en alldeles motsatt riktning mot det år 1870 framlagda och afser, nästan uteslutande, att hejda superiet, så mycket jag tror omständigheterna tillåta, om något steg framåt derutinnan nu skall kunna tagas.

Det nya 5 mom. 12 § är hemtadt från 5 § af Norska lagen af den 6 September 1845.

N. S. von Koch.

Bil. A.

Förslag**till Förordning angående villkoren för tillverkning af brännvin.****Art. I.**

Om rättighet till brännvinstillverkning och tiden för dess utöfning.

§ 1.

Brännvin må tillverkas af en hvar, som är behörig att idka fabriksrörelse eller ock eger eller innehar i mantal satt eller särskildt skattlagd jord; och må flere till brännvinstillverkning berättigade förena sig i bolag för bedrifvande af sådan tillverkning.

Öfverståthållaren, underståthållaren, landshöfding, landssekreterare, landskamerare, kronofogde, länsman, lands- och stadsfiskal, polistjensteman, domare på landet, borgmästare eller annan magistratsperson i stad, ecklesiastik embets- eller tjensteman, kyrkobetjent, folkskolelärare, i tjenst varande läkare, brännerikontrollör eller tillsyningsman, så ock i allmänhet embets- eller tjensteman, som till följd af sin befattning kan komma att deltaga i beslut om brännvinstillverkning eller kontroll derå, må dock icke befatta sig med dylik tillverkning.

Å ecklesiastika, civila och militära boställen, så ock å annan Kronans jord, som ej med stadgad åborätt besittes, vare brännvinstillverkning förbjuden; dock varde den, som å den tid, Kongl. Maj:ts nådiga förordning den 18 Januari 1855, angående villkoren för brännvins tillverkning, kungjordes, på grund af kontrakt med Kronan, vederbörande myndighet, korporation eller boställsinnehafvare, såsom brukare eller arrendator sådan jord innehade, för sin person bibehållen vid tillåtelsen att tillverka brännvin, på sätt om jordinnehafvare stadgad är, likväl icke i något fall längre än samma kontrakt gäller.

§ 2.

Den, som vill tillverka bränvin, utan att genom jords innehafvande vara dertill behörig, göre derom ansökning, om han å landet bor, hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet och, om han i stad är boende, hos magistraten. Vid ansökningen foges bevis, som hans behörighet styrker. Derest sökanden finnes vara till handterings utöfning behörig, varde tillståndsbevis för honom utfärdadt.

§ 3.

Bränvinstillverkning skall, så framt ej högst viktiga omständigheter föranleda dess inställande, vara tillåten från klockan 12 på dagen första helgfria dag i Oktober månad till första helgfria dag i Maj månad det derpå följande året vid samma timme.

Bränvinstillverkningen må under ofvannämnda tidrymd utöfvas under huru lång tid som helst; och vare tillverkningen derunder begränsad emellan 200 och 1,200 kannor i medeltal för hvarje tillverkningsdygn samt minsta tillverkningen vid något bränneri 3,000 kannor, allt af normalstyrka, hvarmed i denna författning förstås sådant bränvin, som innehåller 50 procent alkohol vid + 15° å Celsii thermometer.

Med tillverkningsdygn förstås tiden från klockan 12 på dagen den ena till samma timma å nästföljande helgfria dag.

Om bränneri eller deri begagnad redskap genom vådeld eller annan olyckshändelse väsendtligen skadas eller ock Kongl. Maj:t pröfvar skäligt att bränvinsbränning under i allmänhet tillåten tid inställa, skall den här förut bestämda minsta tillverkning beräknas efter det antal tillverkningsdygn, som förflutit från och med det, då tillverkningen enligt gjord anmälan skolat begynna, till det, hvarunder bränvinsbränningen af någon utaf dessa anledningar blifvit afbruten.

Bränvinstillverkning eller mäskeberedning dertill vare ej medgifven från klockan 10 om aftonen näst före sön- eller helgedag till klockan 10 om aftonen å sådan dag; dock att, om för särskilda tillverkningsmethoders begagnande undantag från denna bestämmelse skulle befinnas oundgängligen nödigt, sådant undantag må kunna af Kongl. Maj:t på särskild ansökning medgifvas.

§ 4.

För bränvinstillverkning får begagnas redskap af hvilken storlek och beskaffenhet som helst, med de inskränkningar allenast, som för kontrollens handhafvande äro eller varda föreskrifna.

§ 5.

Bränvinstillverkning skall minst 14 dagar före den, då tillverkningen är afsedd att begynna, hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skriftligen anmälas, samt dervid tillika uppgifvas så väl stället för tillverkningens bedrifvande, som ock den dag, då den skall taga sin början. Vid anmälningsskriften foges antingen tillståndsbevis, som i § 2 omförmåles, eller ock bevis att tillverkaren eger eller innehar särskildt skattlagd jord. Af bolag tillämnad tillverkning skall anmälas af någon bland bolagsmännen med uppgift på samtliga delegare i bolaget. Finner Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hinder för handteringens utöfvande icke möta, varde för tillverkaren tillståndsbevis utfärdadt.

Bränvinstillverkningen må ej begynna förr än ifrågavarande bevis blifvit för den vid bränneriet anställde kontrollören uppvisadt.

§ 6.

Den, som till bränvinstillverkning sig anmält, men, innan tid för sådan tillverknings utöfvande inträdt, hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande återkallar sin anmälan och det erhållna tillverkningsbeviset återställer, vare endast skyldig att ersätta de kostnader, som enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes pröfning för kontrollörs inkallande till tjenstgöring möjligen uppstå.

§ 7.

Vill bränvinstillverkare före den allmänna bränningtidens utgång med handteringen upphöra, bör han minst fem dagar förut derom göra skriftlig anmälan hos på stället tjenstgörande kontrollören, hvilken det då åligger att dels lemna tillverkaren bevis att sådan anmälan skett, dels ofördröjligen till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande äfvensom vederbörande kronobetjent meddela uppgift om tiden, då i anledning af sådan anmälan tillverkningen kommer att upphöra.

Uti bränneri, der tillverkningen sålunda blifvit anmäld att upphöra, må den ej efter den utsatta tiden ega rum utan förnyad anmälan, som i § 5 sägs.

§ 8.

Om anmäld bränvinstillverkning ej företages inom fem dagar efter den i anmälan uppgifna tid, åligger det bränvinstillverkaren att till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inbetala kontrollörsarfvodet för hela den tid, hvarunder anmäld bränvinstillverkning icke utöfvats.

Skulle bränvinstillverkning afbrytas utan sådan anmälan, som i § 7 omförmäles, eller utan att olyckshändelse, hvarom i § 3 säges, dertill varit vållande och ej inom fem dagar ånyo företages, åligger det bränvinstillverkaren att jemväl för den tid, hvarunder bränvinstillverkningen sålunda varit inställd, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inbetala belöpande kontrollörsarfvodet.

§ 9.

Öfver anmälningar och uppgifter, som enligt §§ 5, 6 och 7 till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inkomma, låte han erforderliga förteckningar, för kontroll och eftersyn, tillställas vederbörande kronobetjente samt öfverkontrollörer och tillsyningsmän.

Kronobetjent skall af förteckning, som honom tillställes, låta, inom åtta dagar från emottagandet, i sitt distrikt anslå afskrift i sockenstuga eller, der sådan ej finnes, å annat lämpligt ställe i socknen.

§ 10.

Bränvinstillverkning i sammanhang med pressjästberedning äfven under Maj till och med September månader må af Kongl. Maj:t kunna medgifvas under vilkor, som dels i §§ 12 och 13 äro stadgade, dels ock ytterligare af Kongl. Maj:t pröfvas erforderliga.

§ 11.

Vid ättiksberedning eller annan fabrikation får bränvinstillverkningsredskap icke begagnas af den, som ej till bränvinstillverkning berättigad är, eller under andra vilkor, än som för bränvinstillverkning äro gällande.

Art. II.

Om bränvins beskattning och uppläggande på nederlag.

§ 12.

För bränvin, som inom landet tillverkas och förbrukas, skall erläggas afgift med 1 R:dr 10 öre per kanna af normalstyrka.

Vid utförsel af svenskt bränvin, för hvilket nämnda afgift blifvit erlagd, åtnjutes restitution af samma afgift, efter hvad i särskild författning är eller varder stadgadt.

§ 13.

Oberäknadt den afgift, som i nästföregående § bestämmes, skola i nedan-nämnda fall följande särskilda afgifter erläggas, nemligen:

a) trettio öre för hvarje kanna bränvin af normalstyrka, som, i samman-hang med pressjästberedning, enligt särskildt nådigt tillstånd tillverkas under *Maj* till och med *September* månader; och

b) trettio öre för hvarje kanna bränvin af normalstyrka, hvarmed till-verkningen vid något bränneri öfverstiger den högsta tillverkning, som enligt § 3 tillåten är.

Har åter tillverkningen vid något bränneri icke uppgått till det minsta belopp, som i sistnämnda § är bestämdt eller 200 kannor i medeltal under hvarje tillverkningsdygn, som förflutit från och med det, då bränvinsbränningen enligt skedd anmälan skolat begynna, till och med det, hvarunder tillverkare enligt §§ 3 eller 7 egt att med handteringen upphöra, antingen afverkningen derunder oaf-brutet fortgått eller ej; eller har bränvinsbränningen, utan att någon af de i § 3 uppgifna anledningar varit dertill vållande, upphört, förr än minst 3,000 kan-nor bränvin af normalstyrka blifvit tillverkade, skall jemväl för skilnaden emellan det minsta tillåtna tillverkningsbeloppet och det tillverkade kannetalet erläggas en afgift af 50 öre per kanna.

De i denna § bestämda särskilda afgifter skola inom 14 dagar efter till-verkningstidens slut och jemlikt uträkning, som kontrollören åligger att till brän-vinstillverkaren genast aflemna, af denne till landtränteriet inbetalas; börande *Kongl. Maj:ts Befallningshafvande* i annat fall låta samma afgifter ofördröjligen utmäta, hvaremedellertid det vid bränneriet tillverkade och vid bränningstidens slut kvarvarande bränvinet skall utgöra underpant äfven för dessa afgifters behöriga erläggande.

§ 14.

Bränvinstillverkare vare obetaget att antingen förskottsvis till landträn-te-riet inbetala den i § 12 bestämda bränvinsskatt, dock icke för mindre än 1,500 kannor hvarje gång, och i mån af tillverkningens fortgång fritt disponera öfver en mot den erlagda skatten svarande myckenhet bränvin, eller ock att upplägga det tillverkade bränvinet på nederlag under offentlig kontroll samt endast i mån af från nederlaget skeende uttag af varan erlægga den derå belöpande afgiften.

Har tillverkare erlagt skatten förskottsvis och landtränteriets quitto derå till den vid bränneriet anställde kontrollör aflemnad, ege denne, i mån af till-verkningens fortgång samt efter verkställd uppmätning af bränvinet, till tillver-

karens fria förfogande utlemna så stort belopp, som mot den förskottsvis erlagda afgiften svarar.

Vid olyckshändelse, såsom i § 5 sägs, må återbäring beviljas af så stor del af den förskottsvis erlagda afgiften, som ej motsvaras af tillverkad och uttaget brännvin. Ansökan derom, åtföljd af undersökningshandlingar om olyckshändelsens tillkomst och förloppet dervid, ingifves till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, hvilken ansökningshandlingarna pröfvar och sitt beslut Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrått underställer.

§ 15.

Det tillverkade brännvinet skall, såvidt afgiften dertill icke blifvit i förskott erlagd, uppläggas uti af tillverkaren för ändamålet uteslutande upplåtet, enligt i gällande ordningsstadga för brännvinsbrännerierna i riket gifna föreskrifter inrättadt samt i närheten af bränneriet beläget magasin eller nederlagsrum, försedt med tvänne olika lås, hvilkas nycklar skola förvaras, den ena hos brännvinstillverkaren och den andra hos kontrollören.

Brännvin, som sålunda på nederlag uppläggas, skall vara uppmätt och profvad af kontrollören, som öfver antalet kärll samt det uppmätta innehållet, så till kannetal som styrka, förer journal, i hvilken jemväl dagen för uppmätningen och den påförda skattens belopp noggrannt införas; skolande kontrollören förse hvarje kärll med ordningsnummer samt påteckning ej mindre om dagen, då det samma blifvit å nederlaget upplagdt, än ock om det deri innehållna brännvins kannetal och styrka.

Tillverkaren eller hans befullmäktigade ombud anteckne i journalen hvarje gång brännvin å nederlaget uppläggas sitt erkännande i afseende å mätningen och profningen. Uppstår rörande det uppmätta brännvinets styrka tvist, förfares såsom i § 52 sägs och resultatet af den verkställda undersökningen införas i journalen.

§ 16.

Vill tillverkare, sedan han med brännvinstillverkningen upphört, fortfarande och utan afgiftens erläggande brännvinet å nederlagsmagasin vid bränneriet behålla, ege dertill rätt intill den 1 Oktober, med vilkor dels att skriftlig anmälan derom hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande göres minst 10 dagar före tillverkningens upphörande, dels att magasinet förblifver under uppsigt af tillsyningsman, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillförordnar, samt dels emot erläggande för hvarje helt tusental kannor brännvin af normalstyrka, som vid tillverkningens upphörande å nederlaget quarligger, af en nederlagsavgift af tio Riksdaler, hvilken betalas i sammanhang med öfriga afgifter, då första uttagningen från nederlaget

sker; varande den minsta nederlagsafgift, som må erläggas, trettio R:dr, äfven om ett deremot svarande kannetal bränvin ej blifvit å nederlaget inlagdt.

För hvarje förrättning, utöfver en gång i veckan, som dylik tillsyningsman på grund af tillverkarens begäran vid nederlaget verkställer, vare tillverkare pligtig att godtgöra tillsyningsmannen med två Riksdaler.

Om bränneri, der nederlag, hvarom i föregående § säges, finnes, under den allmänna tillverkningstiden ånyo sättes i gång, skall nederlaget i enlighet med föreskrifterna i ordningsstadgan öfvertagas af den i tjenstgöring inträdande kontrollören; och om, efter den förnyade tillverkningens upphörande, tillverkaren vill låta bränvin å nederlaget quarligga, ege han dertill rätt, emot iakttagande af ofvan meddelade föreskrifter och erläggande af fastställd nederlagsafgift för det kannetal, hvarmed bränvinet då öfverskjuter det, som vid den förnyade tillverkningens början å nederlaget quarlåg.

§ 17.

Går å nederlag upplagdt bränvin genom vattuflod, vådeld eller annan olyckshändelse förloradt och förekommer dervid ej något, som godsegare till last läggas kan, må Kongl. Maj:ts Befallningshafvande efter föregången undersökning medgifva befrielse från i § 12 stadgad afgift för hvad sålunda förstördt blifvit.

För all annan minskning i det upplagda bränvinets kannetal eller styrka medgifves ej lindring i afgiften, utan bör densamma erläggas för hvad enligt journalen blifvit å nederlaget upplagdt; egande Kronan härför panträtt ej endast i i det å nederlaget liggande bränvinet, utan äfven, i fall detta ej befinnes tillräckligt, i all bränneriredskap.

§ 18.

Önskar tillverkaren bränvin ur nederlaget uttaga, göre derom anmälan hos kontrollören eller tillsyningsmannen, som eger utlemna det belopp, för hvilket tillverkningsafgift blifvit till länets ränteri inbetald; dock endast helt eller hela kärlet och för hvarje gång ej mindre än 1,000 kannor af normalstyrka, så framt så mycket på nederlaget quarligger. Dagen för uttagningen och kärlets nummer antecknas i journalen, deri ränteriquittensets datum äfvensom tillverkarens quitto å det uttagna beloppet skola införas eller bifogas.

§ 19.

Nederlagsrätt för inom landet tillverkad bränvin vare derjemte medgifven å ort, hvarest allmän nederlagsrätt för utländska tullpligtiga varor åtnjutes, under

enahanda villkor, som med afseende å dylik allmän nederlagsrätt finnas i Tullstadgan för Arrak, Konjak och Rhum föreskrifna och på nederlag af inom landet tillverkad bränvin kunna ega tillämpning; skolande uppbörd och redovisning för på sådant nederlag upplagdt bränvin ombesörjas af vederbörande tullförvaltning i enlighet med de närmare föreskrifter, som af Kongl. Maj:t varda meddelade.

§ 20.

Vill egare af bränvin detsamma från bränneri eller från nederlag i brännerimagasin till sådant nederlag, som i förestående § 19 omförmäles, försända, inbetale mot quitto i vederbörande landtränteri så stor afgift, som, enligt § 12, motsvarar det belopp, han vill sålunda öfverflytta; dock icke för mindre än 1,000 kannor af normalstyrka. Då ränteriets quittens till kontrollören eller tillsyningsman öfverlemnas, skall denne till egarens förfogande från nederlagsmagasinet utlemna högst det kannetal, som mot den inbetalda afgiften svarar, dock endast på helt eller hela kärll, och dervid i enlighet med nederlagsjournal och fastställt formulär utfärda förpassning å de kärll, som sålunda blifvit utlemnade. På gods egare ankomme det derefter att till nederlaget låta det uttagna bränvinet transportera samt detsamma derstädes upplägga; och erhålle han, sedan tullnederlagets föreståndare förvissat sig om de till nederlag anmälda kärllens innehåll, om uppläggningsen i föreskrifven form affattadt bevis. Mot öfverlemnande af detta bevis till kontrollören i bränneriet eller tillsyningsmannen må till godsegaren på nytt och på enahanda sätt från brännerimagasinet utlemnas en motsvarande myckenhet bränvin, att af honom sammaledes till nederlaget öfverflyttas och så allt vidare, till dess magasinet sednast inom föreskrifven tid, den 1 Oktober, blifvit fullständigt utrymdt.

Finnes öfverflyttning af bränvin från nederlag vid bränneri till tullnederlag kunna med tillbörlig säkerhet för statsverket verkställas under andra villkor och kontroller än de här ofvan sagda, må den af Kongl. Maj:t medgifvas enligt de särskilda föreskrifter, som af Kongl. Maj:t för ändamålet varda meddelade.

Art. III.

Om bränvins distillering och rening.

§ 21.

Vill någon under den tid, då han till bränvistillverkning är berättigad, distillera bränvin, må sådant ske utan särskild afgift, dock under tillsyn af kontrollör.

§ 22.

Bränvins distillering må dessutom såsom särskild näring under alla tider af året kunna utöfvas med redskap af hvilken storlek och beskaffenhet som helst.

Ansökan om sådan distilleringsrätt å landet göres hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och i stad hos magistraten, som, då tillstånd dertill meddelas, skall hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande derom genast göra anmälan.

§ 23.

Den, som vunnit rättighet till distillering enligt nästföregående §, skall, minst 14 dagar före hvarje gång han distillering företager, sådant hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skriftligen anmäla och uppgifva den tid, hvarunder och det ställe, hvarest han vill distilleringen utöfva, äfvensom distilleringsredskapens beskaffenhet. Öfver sådan anmälan meddele Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bevis, *och bestämme dervid tillika beloppet af den godtgörelse till tillsyningsmannen vid distilleringsverket, som af distilleringsens idkare bör erläggas och hvilken denne åligger att för den anmälda tiden, innan distillering företages, i landtränteriet förskottsvis nedsätta.*

§ 24.

Kongl. mynt- och kontrollverken, vetenskapsakademien, akademierna i Upsala och Lund, *krigshögskolan* å Marieberg, carolinska-, farmaceutiska och teknologiska instituten, bergsskolan i Filipstad, veterinär-inrättningarne i Stockholm och Skara, så ock samtliga allmänna tekniska elementarskolor i riket, må för egna behof distilleringsredskap utan afgift begagna.

Likaså ege apothekare att för farmaceutiska behof utan afgift nyttja två distilleringspannor, en af högst tjugu och en af högst tolf kannors rymd. Skulle på något ställe apotheksrörelsen göra flera pannors begagnande nödigt, må ansökning derom hos Kongl. Maj:t ske.

De i denna § omnämnda distilleringsredskap få ej med rektifikationsapparat vara försedda.

Redskap, som af apothekare för farmaceutiska behof begagnas, skall vara af vederbörande justerare mätt och stämplad.

§ 25.

Bränvins rening vare en hvar afgiftsfritt tillåten, då den sker utan eld eller ånga.

Art. IV.

Om tillsyn vid bränvins tillverkning och distillering.

§ 26.

Vid hvarje bränneri skall, då bränvin der tillverkas eller enligt § 21 distilleras, vara anställd edsvuren kontrollör; och skola, der sådant utan olägenhet ske kan, två eller tre brännerier ställas under uppsigt af en gemensam kontrollör. Denne kontrollör erhåller under tiden af Staten arfvode till följande belopp, nemligen:

Vid tillsyn å 1 bränneri	—	4 R:dr	om dagen,
” ” å 2 brännerier	—	6 ”	d:o
” ” å 3 d:o	—	8 ”	d:o

Dessutom erhåller han af bränvinstillverkaren, utan ersättning, kost och ett eget, möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å det ställe, der bränvinstillverkningen eller distilleringen utöfvas.

Kontrollör förordnas af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och njuter för sina resor skjuts- och traktamentsersättning enligt gällande ordningsstadga för brännerierna i riket.

§ 27.

De sålunda anställde kontrollörer lyda i allmänhet under särskildt tillsatte öfverkontrollörer, hvilka skola hålla tillsyn öfver författningens efterlefnad. Öfverkontrollör lyde under chefen för den vid Kongl. Maj:ts Civil-departement inrättade bränvinskontrollbyrå. Kontrollör inom län, der öfverkontrollör icke förordnad är, vare ock ställd omedelbart under chefen för nämnda byrå.

Öfverkontrollörer, till erforderligt antal, förordnas af Kongl. Maj:t och åtnjute det arfvode samt den skjuts- och traktamentsersättning, som i ordningsstadgan är bestämd.

§ 28.

Öfverkontrollörer och kontrollörer ställe sig till noggrann efter rättelse de föreskrifter, som i ordningsstadgan äro meddelade.

Bränvinstillverkare ställe sig derjemte till efter rättelse hvad ofvannämnda ordningsstadga om hans åligganden innehåller, samt de föreskrifter, kontrollören i enlighet med densamma meddelar.

§ 29.

Allt bränvin skall på tillverkningsstället till kannetal af den i § 3 angifna normalstyrka bestämmas, på sätt ordningsstadgan föreskrifver.

Bränvinstillverkaren, som bör om tiden för uppmätningen underrättas, eger att dervid sjelf eller genom ombud vara tillstädes, utan att dock förrättningen må för hans uteblifvande inställas. All för uppmätningen behöflig handräckning och redskap skall af bränvinstillverkaren tillhandahållas.

Från det vid uppmätningen erhållna och till normalstyrka reducerade kannetalet afdrages för afdunstning 3 procent, hvarefter återstoden utgör det kannetal, efter hvilket stadgade afgifter skola utgå.

§ 30.

Vid den förrättning, som i nästföregående § omförmäles, skall såsom vittne närvara en i orten boende, trovärdig och skrifkundig person, som bränvinstillverkning icke utöfvar. Sådant vittne utses i stad af stadsfullmäktige eller, der sådane ej finnas, af allmän rådstufva, och på landet af kommunalnämnd.

I fall antingen vittne icke väljes eller valdt vittne uteblifver, ege kontrollören att annan lämplig person till vittne kalla.

Vittne bestyrke under edlig förpligtelse riktigheten af kontrollörens protokoll, i hvad det angår de uppgifter, som ligga till grund för bestämmande af bränvinets kannetal.

I afseende på tiden för vittnets närvaro och biträde vid bränneriet ställe sig vittne till efterrättelse hvad ordningsstadgan derom innehåller, och de föreskrifter, kontrollören i enlighet med densamma meddelar.

Vid förrättning i bränneri tillkomme vittne i dagtraktamente *En R:dr femtio öre.*

§ 31.

Om för lättad kontroll vid bränvinstillverkning Kongl. Maj:t skulle finna för godt förordna, att särskilda instrument för bestämmande af det tillverkade bränvinets kannetal skola å redskapen anbringas, vare bränvinstillverkare skyldig att på egen bekostnad sådana instrument anskaffa och underhålla.

§ 32.

Uppstår emellan bränvinstillverkare och kontrollör tvist om det till kannetal bestämda bränvinets alkoholhalt, insändes under bådas försegling prof af bränvinet till Kongl.

Maj:ts Befallningshafvande, som, efter det sakkunnig person undersökt profvet och skriftligt yttrande derom afgifvit, afgör tvisten genom beslut, som ej öfverklagas må. Den, som tvisten tappar, skall gälda så väl den af undersökningen uppkommande kostnad, som vederpartens utgifter och besvär.

§ 33.

Bränvins tillverkning eller distillering må ej företagas, innan bränneriet blifvit af vederbörande kontrollör besigtigadt och befunnet icke vara annorlunda inrättadt, än ordningsstadgan medgifver. Sådan besigtning bör anställas, innan tiden för bränvinstillverkningen infaller. Varder besigtningen af kontrollör fördröjd, förhållas som i ordningsstadgan föreskrifves. Vid besigtningen skall kontrollören öfver bränneriet upprätta beskrifning i tre exemplar. Dessa skola af honom och bränvinstillverkaren undertecknas. Ett exemplar insändes till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande; och skola kontrollören och bränvinstillverkaren ett hvardera till sig taga.

Då redskap i bränneri ombytes eller förändras, skall kontrollören likaledes, innan bränvinstillverkning eller distillering der företagas må, öfver de verkställda förändringarne upprätta en beskrifning i tre exemplar, hvarmed förfares på enahanda sätt, som ofvan stadgadt är.

§ 34.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordne behöfligt antal personer att hafva tillsyn vid distillering, som enligt § 21 utöfvas, och bestämme hvilka distilleringsverk under hvarderas tillsyn ställas må, äfvensom huru mycket tillsyningsman bör i arfvode erhålla för hvarje distilleringsverk, som är under hans uppsigt, hvilket arfvode genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg i behörig ordning utbetalas af de för sådant ändamål utaf distilleringsverkets innehafvare uti landtränteriet insatta medel.

Är distilleringsverk beläget å landet, skall tillsyningsmannen dessutom af verkets innehafvare, utan ersättning, erhålla kost och ett eget, möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å det ställe, der distilleringen utöfvas.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordne likaledes behöfligt antal personer att såsom tillsyningsmän distriktvis utöfva tillsyn å de i § 15 omnämnda nederlagsmagasin vid brännerierna under den tid, då bränvins tillverkning derstädes icke eger rum, och bestämme ej mindre de nederlagsmagasin, som sålunda skola stå under hvarje dylig tillsyningsmans kontroll, än det arfvode han därför eger uppbära.

§ 35.

Finner kontrollör eller tillsyningsman vid under hans uppsigt stäldt bränneri, distilleringsverk eller nederlagsmagasin, någon olaglighet vara begången, gifve ofördröjligen sådant tillkänna hos allmän åklagare, hvilken har att åtal i laga ordning anställa.

Art. V.

Om ansvar för öfverträdelse af författningens föreskrifter.

§ 36.

Den, som tillverkar bränvin, utan att anmälan dertill skett, eller under tid, då bränvinstillverkning ej är tillåten, gälde den i § 12 stadgade afgift och böte, för lönbränning, första gången ett med afgiften lika belopp och andra gången dubbelt. Den, som andra gången med sådan förbrytelse beträdes, hafve derjemte förverkat rättighet att bränvin tillverka. Skulle han ytterligare blifva dermed beträdd, erlägge afgift enligt nyssnämnda § och böte fyra gånger afgiftens belopp. Missbrukas till oloflig bränvinstillverkning sådan distilleringsrättighet, som enligt § 22 utöfvas får, ansvare såsom för lönbränning, och vare rättigheten förlustig.

Har lönbränning skett med enkel, omedelbarligen med eld drifven redskap, varde afgiften beräknad efter redskapens afverkningsförmåga, som skall antagas under dygn uppgå till fyra gånger pannans rymd. Kan redskapens storlek icke utrönas, bestämmes afgiften efter 100 kannors tillverkning under dygn. Är tillverkningen utöfvad med mera sammansatt eller medelst ånga drifven redskap, beräknas afgiften för det belopp, som, efter hvad utredas kan, tillverkadt blifvit, dock för minst 300 kannor på dygnet. I begge dessa fall skall afgiften utgå för minst en månad; men har tillverkningen blifvit utöfvad in på andra månaden, utgöres afgift för två månader, in på tredje månaden för tre månader o. s. v.

§ 37.

Tillverkar någon bränvin å annat ställe, än han uppgifvit, böte från och med 100 till och med 1,000 R:dr.

§ 38.

Uti de i §§ 36 och 37 omförmälda fall af oloflig bränvinstillverkning vare de vid förbrytelsen nyttjade redskap, det i bränneriet samt dertill hörande förvarings-

rum vid beslagstillfället befintliga bränvin och de kärl, hvári de förvaras, förbrutna. Kan det styrkas, att någon del af bränvinet är lofligen tillverkadt, vare dock sådan del icke förbruten.

§ 39.

Den, som vid bränvinstillverkning från beskattning undansnillar något af det bränvin, som tillverkas, eller för sådant ändamål begagnar tillverkningsredskap eller sprithållare med dold öppning eller afledning, hvarigenom bränvin kan lönligen uttagas, eller på något annat sätt försnillar den afgift, som erläggas bör, eller olofligen bryter försigling eller öppnar eller borttager lås, som kontrollör åsatt till förekommande af det tillverkade bränvinets lönlige uttagande, straffes med böter från och med 500 till och med 1,500 R:dr, gälde den afgift, som för det undansnillade bränvinet sig belöper, och hafve förbrutit redskapen, det i bränneriet samt dertill hörande förvaringsrum vid beslagstillfället befintliga bränvin och de kärl, hvári det förvaras.

§ 40.

Till redskap, som enligt §§ 38 eller 39 är förbruten, räknas hvarje i bränneri för kokning, mäskberedning, jäsning och bränning inrättad redskap, äfvensom sprithållare.

§ 41.

Distillerar den bränvin, som till distillering icke är berättigad, eller utöfvar distilleringsrätt, som på § 21 grundad är, under tid, hvarför anmälan till bränvinstillverkning ej skett, eller varder sådan distillering, hvilken enligt § 22 idkas såsom särskild näring, utöfvad under tid, hvarför anmälan till distilleringen ej skett, eller innan afgift, motsvarande bestämdt arfvode åt tillsyningsmannen, blifvit i landtränteriet erlagd; böte den, som distillering sålunda olofligen utöfvar eller olagligen förfar, från och med 100 till och med 1,000 R:dr.

Den, som till distillering, hvilken på grund af § 22 utöfvas, använder redskap af annan beskaffenhet, än han uppgifvit och till begagnande hvaraf han är berättigad, böte från och med 20 till och med 200 R:dr.

§ 42.

Apothekare, som för farmaceutiska behof nyttjar ostämplad redskap eller

distilleringspanna af större rymd, än medgifven är, eller distilleringspannor utöfver tillåtet antal, böte från och med 20 till och med 200 Rd:r.

Använder apothekare panna med rektifikations-apparat, böte såsom i § 44 mom. 1 sägs.

§ 43.

Öfverträder bränvinstillverkare det förbud, som i mom. 5 af § 3 gifvet är mot bränvinstillverkning eller mäskberedning *å sön- eller helgedag från klockan 8 förmiddagen till klockan 5 eftermiddagen*, böte för hvarje gång sådant sker från och med 20 till och med 200 R:dr.

Verkställes annat till bränneri hörande arbete, utom tillsyn vid malt- eller jästberedning, *å den för bränvinstillverkning eller mäskberedning under sön- eller helgedag förbudna tid*, böte bränvinstillverkare från och med 5 till och med 50 R:dr.

§ 44.

För öfverträdelse af hvad i § 28 mom. 2 samt § 29 mom. 2 angående bränvinstillverkare stadgas, vare ansvaret böter från och med 20 till och med 200 R:dr.

§ 45.

Vägrar man den, som i afsende å förbrytelser mot denna författning eger undersökning anställa, tillträde till rum eller byggnad, der, enligt § 59, undersökning ske må, böte från och med 100 till och med 1,000 R:dr.

§ 46.

När förbrytelse mot denna författning åtalas, ansvare bränvinstillverkare eller distilleringsidkare för hustrus, barns, tjenstfolks och vid bränneriet anställda arbetares gerningar, i fall bötesansvar eller förlust af redskap eller tillverkad vara eller kärl, hvori den förvaras, ifrågakommer, derest icke omständigheterna göra sannolikt, att förbrytelsen skett utan hans vetskap och vilja.

Redskap, tillverkad vara och kärl, hvori den förvaras, skola, fastän bränvinstillverkare icke är egare deraf, förbrukta dömas, när förbrytelse, som sådan påföljd medförer, är begången af bränneriets arrendator eller föreståndare eller ock efter arrendatorns eller föreståndarens föreskrift.

Då förbrytelse, som enligt denna förordning medförer förlust af redskap, tillverkad vara eller kärl, hvori den förvaras, blifvit begången af annan än dessas egare,
och

och denne sednare finnes vara berättigad att dem behålla, skall den brottslige utgifva redskapens, varans eller kärkens värde.

§ 47.

Bränvinstillverkare eller destilleringsidkare, som åt den vid hans bränneri anställde kontrollör eller tillsyningsman såsom gifva något gifver eller erbjuder, böte från och med 20 till och med 200 R:dr. Kontrollör eller tillsyningsman, som gifvan emottager, vare lika ansvar underkastad och miste derjemte befattningen.

§ 48.

Skulle brännerikontrollör eller den, hvilken tillsyn vid bränneri eller destilleringsverk såsom tjenstepligt åligger, eller den, som är pliktig att förbrytelser mot denna författning åtala, sjelf beträdas med olofflig bränvinstillverkning eller destillering, eller att hafva främjat sådan förbrytelse eller tillverkares försmällning af den afgift, han erlägga bör; varde dömd till fängelse eller straffarbete från och med sex månader till och med två år.

Visar någon, hvilken det åligger att tillsyn vid bränneri eller destilleringsverk hålla, eller förbrytelser mot denna författning åtala, försummelse eller vårdslöshet i dessa åligganden; varde antingen för alltid eller under viss tid från tjensten eller befattningen skild eller ock fälld till högst 200 R:drs böter.

§ 49.

Varder, till utrönande af förbrytelse mot denna författning, undersökning hos någon anställd emellan klockan 9 om aftonen och klockan 5 om morgonen, men sådan förbrytelse ej upptäckt; böte förrättningsmannen från och med 5 till och med 50 R:dr, der han ej finnes hafva till undersökningen giltig anledning haft.

§ 50.

Varder vid undersökning eller i anledning deraf förrättningsman våldförd eller föröfvar han sjelf våld i oträngdt mål; gånge dermed efter allmän lag.

§ 51.

Böter, som efter denna förordning ådömda äro, skola, om tillgång till deras äldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 52.

Då bränvinsafgift jemte böter enligt denna förordning ådömda blifvit, må, der tillgång till afgiften eller någon del deraf saknas, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfælde i stället undergå motsvarande förvandringsstraff.

§ 53.

Af böter, som enligt denna författning ådömas, samt värdet af bränneriredskap och annan egendom, som förbruten anses, tillfalle två tredjedelar åklagaren och en tredjedel den stads eller sockens fattigkassa, hvori den åtalade förbrytelsen är begången. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

Efter anmälan af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande kommer att på Kongl. Maj:ts nådiga pröfning bero, huruvida i något fall åklagare eller tillsyningsman för ådagalagdt nit vid efterspanande och beifrände af förbrytelser mot denna författning gjort sig förtjent af någon särskild uppmuntran utöfver honom möjligen tillkommande andel i ådömda böter samt redskap eller annat förbrutet gods.

Art. VI.*Föreskrifter i afseende å författningens verkställighet.*

§ 54.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hälle allvarlig hand öfver iakttagande af hvad i denna författning stadgadt är.

§ 55.

Lands- och stadsfiskaler, krono-, stads- och polisbetjente, samt de personer, hvilka särskildt förordnas att vaka öfver denna författnings efterlefnad, åligge att förbrytelser mot densamma åtala.

I öfrigt eger en hvar rättighet att för sådana förbrytelser anställa åtal, dock ej barn mot föräldrar, eller tjenstehjon, så länge de i tjensten äro, mot husbondefolk.

Då åtal anställas af annan person än den, som i mom. 1 af denna § nämnd är, gifve han sin talan allmän åklagare tillkänna så tidigt, att denne må kunna målets utförande öfvervara.

§ 56.

Kommunalnämnd å landet och vederbörande kommunalmyndighet i stad böra egna synnerlig uppmärksamhet derå, att förbrytelser mot denna förordning varda till åtal angifna.

Tillträde till bränneri må derföre ej förvägras dessa myndigheter, eller den ledamot, de bland sig utse att öfver bränneriet tillsyn hafva.

§ 57.

De i § 55 mom. 1 omförmälda allmänna åklagare och tillsyningsmän ega anställa undersökning af förbrytelser mot denna författning, äfvensom att verkställa beslag.

§ 58.

Den, som förrättar undersökning, bör, för att tillgodonjuta det skydd, honom dervid lagligen tillkommer, vid förrättningen på sig synbart bära påbjudet tienstetecken, eller, innan förrättningen företages, fullmakt eller förordnande uppvisa.

I orten boende eller känd krono- eller stadsbetjent vare likväl frikallad från skyldighet att sin behörighet sålunda styrka.

§ 59.

Undersökning må alla tider på dygnet anställas i bränneri, kök, brygg- och bagarstuga, så ock i annat rum eller byggnad, som kan begagnas för bränvinstillverkning eller destillering.

Då vid undersökning någon förbrytelse ej upptäcket, vare för undersökningens anställande förrättningsmannen icke underkastad ansvar, såvida ej undersökningen blifvit företagen emellan klockan 9 om aftonen och klockan 5 om morgonen. I sådant fall gånge som i § 49 sagdt är.

§ 60.

Beslag skall göras i två vittnens närvaro. Innehafvare af hvad i beslag taget, eller, i hans frånvaro, hans ombud på stället eller någon af hans husfolk, skall om beslaget förut tillsägas.

§ 61.

Då beslag sker hos den, som är berättigad att tillverka bränvin och sig dertill behörigen anmält, må hvarken panna utbrytas, ej heller någon del af tillverknings-

redskapen honom fräntagas, eller han från tillverkningens fortsättande hindras, innan första domstol i målet dömt redskapen förbruten. Härifrån undantagas de fall,

1:o då tillverkare från beskattning undansnillar något af det tillverkade bränvinet;

2:o då för sådant ändamål begagnas tillverkningsredskap eller sprithållare med dold öppning eller afledning, hvarigenom bränvin kan lönligen uttagas;

3:o då tillverkare bryter försegling eller öppnar eller borttager lås, som kontrollör åsatt till förekommande af det tillverkade bränvinets lönliga uttagande.

§ 62.

Redskap, som i beslag tages, skall, till förekommande af dess utbyte mot annan af beslagaren med särskild stämpel utmärkas, der ej redskapen vid beslaget egaren fräntages, i hvilket fall den skall i allmänt förvar sättas.

§ 63.

Vid beslag skall till säkerhet för de böter, som ådömas kunna, det i bränneriet och dertill hörande förvaringsrum befintliga, lofligen tillverkade bränvin i förvar tagas.

Bil. B.

Förslag

**till Förordning angående villkoren för försäljning af bränvin och andra
brända eller destillerade spirituösa drycker.**

§ 1.

Bränvin må ej till mindre belopp än tretio kannor säljas af annan än den, som enligt § 2 eller 4 dertill berättigad är.

§ 2.

Den, som erhållit rättighet att idka minuthandel med bränvin, får ej sälja mindre än en half kanna.

§ 3.

Vid handel, som i förestående §§ omförmäles, må hvad såldt blifvit icke i mindre belopp än det minsta, som i hvardera fallet säljas må, utlemnas eller emellan flere köpare fördelas; ej heller får något af det sålda å försäljningsstället förtäras.

§ 4.

Den, som erhållit rättighet att idka utskänkning af bränvin, må sälja huru litet belopp som helst, och må detta å stället förtäras, men icke derifrån afhämtas. Å utskänkningsställe skall mat alltid vara att tillgå.

§ 5.

Utskänkning af bränvin må icke utöfvas af den, som idkar annan handel, till hvars bedrivande särskild anmälan erfordras, eller parti- eller minuthandel med bränvin.

Å landet utom köpingar vare lag samma för minuthandel med bränvin.

§ 6.

Rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin må ej tilldelas annan än den, som har god frejd, gjort sig känd för ordentlighet, kan försvarligt skriva och räkna samt pröfvas i öfrigt tjenlig vara.

Den, som enligt 2 mom. i § 1 af Vår nådiga förordning angående villkoren för bränvinstillverkning icke får med sådan sig befatta, äfvensom apothekare, må ej tilldelas rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin.

§ 7.

I stad skall magistraten hvarje år inom första hälften af April för W år Befallningshafvande uppgifva de källarmästare, vinskänkar, idkare af schweitzerirörelse, traktörer och värdshusvärdar, hvilka å sin rörelse innehafva burskap, äfvensom de näringsidkare, hvilka rättighet till sådan rörelse, som i denna författning under minuthandel med eller utskänkning af bränvin förstås, blifvit förlänad för bestämd tid, hvilken före ingången af nästa försäljnings-år icke tilländalöper.

I sammanhang dermed, och sedan stadsfullmäktige eller, der sådane ej finnas, allmän rådstufva hörde blifvit, skall magistraten till W år Befallningshafvande afgifva utlåtande, huruvida derjemte rättighet att då idka minuthandel med eller utskänkning af bränvin må andra personer för högst tre år tilldelas och, i sådant fall, föreslå försäljningsställes antal, äfvensom i hvilken trakt af staden hvarje försäljningsställe finnas må, i fall föreskrift jemväl i sistnämnda hänseende anses nödig.

Wår Befallningshafvande fatte derefter sitt beslut i ämnet och gifve det magistraten tillkänna; dock må ej mot magistratens eller stadsfullmäktiges eller allmän rådstufvas afstyrkande beslutas, att näringsidkare enligt 2 mom. antagas skola, ej heller sådana näringsidkares antal bestämmas högre än det, hvarom magistraten och stadsfullmäktige eller allmän rådstufva äro ense.

§ 8.

Burskap, som hädanefters meddelas, medföre ej rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin.

Vinskänk, som på grund af burskap är till utskänkning af spirituösa drycker berättigad och för sådan rörelses bedrivande erlägger fastställd afgift, må, uppå derom hos vederbörande embetsmyndighet gjord anmälan, mot afstående från sin rätt att utskänka bränvin till förtäring på stället och frikallelse från den dermed förenade skyldigheten att hålla mat, till afhämtning försälja huru litet belopp som helst.

§ 9.

De i § 7 mom. 2 omförmälda försäljningsrättigheter, äfvensom de, hvilka magistraten, sedan stadsfullmäktige eller, der sådane ej finnas, allmän rådstufva blifvit hörde, finner skäligt låta i uppsagda eller förverkade rättigheters ställe under nästföljande försäljnings-år utöfvas, varde innan Juli månads utgång af magistraten på offentlig auktion utbjudas för den af Wår Befallningshafvande jemlikt § 7 bestämda tid af högst tre år, åt den eller dem, som åtagit sig högsta kontanta afgift. Magistraten ege att, efter stadsfullmäktiges eller, der sådane ej finnas, allmän rådstufvas hörande, bestämma, om flera rättigheter skola utbjudas samfäldt i ett utrop eller hvarje rättighet särskildt. Auktionsanbudén prøfvas af magistraten, som ege dem, med afseende ej mindre å de bjudandes behörighet och tjenlighet, än äfven å den erbjudna afgiftens belopp, antaga eller förkasta.

Uppstår i stad fråga om öfverlåtande å bolag af all den minuthandel med eller all den utskänkning af bränvin, hvilken eljest skall, enligt nästföregående moment, å auktion utbjudas, eller af beggedera, må magistraten, genom i god tid förut utfärdad offentlig kungörelse, inom viss utsatt tid infordra skriftliga anbud å sådan minuthandel eller utskänkning, eller å beggedera. Inkomna anbud granskas af magistraten, hvilken, efter det stadsfullmäktige eller, der sådane ej finnas, allmän rådstufva blifvit hörde, insänder handlingarne jemte eget utlåtande till Wår Befallningshafvande, som med afseende å ej mindre bolagens tjenlighet, än äfven den erbjudna afgiftens belopp samt förhållandet mellan nämnde afgift och det kannetal bränvin, bolaget anses kunna afyttra, eger anbudén antaga eller förkasta; och må magistraten, om gjordt anbud antages, med bolaget eller bolagen sluta aftal för den af Wår Befallningshafvande bestämda tid; skolande i annan händelse, äfvensom då af bolag gjordt anbud icke före Juni månads utgång blifvit prøfvadt, förfaras såsom i mom. 1 stadgadt är.

§ 10.

Gästgifvare vare ej pligtig att bränvin till utskänkning hålla.

§ 11.

Gästgifveri å landet, för hvilket, vid den tid, då Wår nådiga Förordning den 18 Januari 1855, angående vilkoren för försäljning af bränvin och andra brända

eller destillerade spirituösa drycker, blef till efterlefnad gällande, utskänkingsrättighet utöfvades och sedermera icke upphört, varde vid rättigheten fortfarande bibehållet, intilldess densamma förverkas, eller upphör genom uppsägning hos kommunalnämnden.

Hvarje år, så länge rättigheten varar, skall, innan bevillnings-taxeringskomité för socknen sammanträder, kommunalnämnden beräkna det kannetal bränvin, som må anses komma att under det nästföljande försäljnings-året å gästgifveriet försäljas, i fall utskänkingsrättigheten der fortfarande utöfvas. Taxeringskomitéen pröfve beräkningen och bestämme den afgift som skall erläggas.

Gästgifvare, som icke, inom en månad från det taxeringskomitéens förrättning blifvit afslutad, hos kommunalnämnden uppsagt den rätt till bränvinsutskänkning, som gästgifveriet åtföljer, vare underkastad den afgift, som bör under det nästföljande försäljnings-året utgå och i nu stadgad ordning blifvit bestämd.

Der gästgifverihållning är mellan flere åboer fördelad, må utskänkingsrättighet af dem icke samtidigt utöfvas, utan af hvardera endast under den tid, han gästgifverihållningen besörjer. Den, som vill sin andel i utskänkingsrättigheten uppsäga, vare dertill berättigad, der uppsägning sker inom den tid, som i 3 mom. är bestämd. Har uppsägning skett, gånge afgift ut endast för den eller de åboers andel, hvilka vilja utskänkning fortfarande idka, och deltaga i afgiften hvardera i förhållande till den tid, han utskänkingsrätten i förening med gästgifverihållningen utöfvar.

På gästgifveri å landet, som icke enligt 14 § erhållit tillstånd till utskänkning af eller minnhandel med bränvin, vare förbudet, att utskänka bränvin till person som bor eller uppehåller sig närmare än en half mil från gästgifveriet.

§ 12.

Vill någon väcka fråga, att annan utskänkning än den, som kan gästgifveri tillkomma, må i socken å landet idkas, göre derom framställning hos kommunalnämndens ordförande inom första hälften af Mars det år, då försäljningen skall börjas. Kommunalnämnden skall innan slutet af samma månad deröfver afgifva yttrande och deri, om bifall till utskänkningen för högst ett år tillstyrkes, utsätta den trakt hvarinom det må ske, hvarefter yttrandet öfverlemnas till ordföranden i kommunalstämma. Denne inhemte, innan April månads utgång, på kommunalstämma, som blifvit tre söndagar å rad pålyst, socknemännens utlåtande i ämnet. Varder framställningen icke af både kommunalnämnd och kommunalstämma genom bifall, med minst $\frac{5}{6}$ af alla der närvarandes röstetal, gillad, förfalle frågan. Har åter begge sålunda bifall tillstyrkt, sände, inom tre veckor från det kommunalstämma blifvit hållen, ordföranden kommunalstämmoprotokollet och kommunalnämndens yttrande, jemte eget utlåtande i ämnet, till Vår Befallningshafvande in. Vår Befallningshafvande, efter hörande af kommunalnämnd i angränsande kommuner, fatte deri sitt beslut och gifve det kommunalnämndens ordförande tillkänna.

Der fråga uppstår, att rättighet till minuthandel med bränvin i socken må beviljas, förfares på lika sätt, som om utskänkning nu stadgad är.

§ 13.

Rättigheterna för andra tillätna utskänkingsställen än gästgifverier, äfvensom för minuthandelsställena i socknen, varde derefter, innan Augusti månads utgång, af kommunalnämnden på offentlig auktion utbudna för den af Wår Befallningshafvande jemnlit § 14 bestämda tid af högst ett år, åt den eller dem, som åtaga sig högsta afgiften. Kommunalnämnden pröfve de anbud, som dervid göras, och äge dem, med afseende ej mindre å de bjudandes behörighet och tjenlighet än äfven å den erbjudna afgiftens belopp, antaga eller förkasta.

§ 14.

Försäljnings-året räknas för stad från den 1 Oktober och å landet från den 1 November.

§ 15.

Årsavgift för minuthandel med och utskänkning af bränvin skall för hvarje halfår förskottsvis erläggas och inbetalas till vederbörande uppbördsman.

§ 16.

Den, som sin rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin i stad en gång uppsagt eller förverkat, må ej till dylik försäljning ånyo vinna rättighet annorledes än i § 10 medgifves.

Har för gästgifveri å landet rättighet till bränvinsutskänkning en gång blifvit af ägaren uppsagd eller förverkad, må den icke kunna för gästgifveriet åter förvärfvas. Gästgifvaren må dock kunna för sin person vinna rättighet till bränvinsutskänkning på sätt i § 13 medgifves.

§ 17.

För viss tid beviljad eller på auktion inropad rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin må ej på annan person öfverlätas, utan att denne i stad af magistraten och å landet af kommunalnämnd pröfvas tjenlig och i öfrigt behörig.

Öfverlåtelse af annan rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin vare ej medgifven, dock utan inskränkning af den vissa gästgifverier i § 12 mom. 1 tillerkända rätt.

Afider den, som på annan grund än burskap innehar rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, må rörelsen för sterbhusdelegarnes räkning icke fortsättas längre, än till slutet af löpande försäljnings-år och endast under vilkor, att sådant behörigen anmäles samt att för rörelsens utöfvande ställes lämplig person, som i stad af magistrat och å landet af kommunalnämnd pröfvas tjenlig och i öfrigt behörig.

§ 18.

Innan minuthandel med eller utskänkning af bränvin företages af den, som till sådan försäljning rättighet undfått, vare han pliktig att i stad hos magistraten och å landet hos kronobetjeningen anmäla å hvilket ställe han försäljningen idka vill. Så ofta sådant försäljningsställe ombytes, varde anmälan derom likaledes gjord. Der enligt § 7 eller 14 viss trakt för försäljningsstället blifvit bestämd, varde det iakttaget.

§ 19.

Vid läger, eller der trupp eljest är för flera dagar sammandragen, vid helso-brunn eller badort, på passagerarefartyg, eller der värdshusrörelse af annan anledning kan komma i fråga att under endast någon del af året utöfvas, må, för kortare tid än år, rättighet till bränvinsutskänkning meddelas af Wår Befallningshafvande, när, i förstnämnda fall, befälhafvande militärchef och, i öfriga fall, andre vederbörande derom gjort anmälan.

Afgiften bestämmes af den för bevillningstaxering näst derefter sammanträdande komité, men får ej understiga det belopp, som för den ifrågavarande tiden svarar mot afgift för år af minst 360 R:dr. Skulle tiden ej uppgå till fjorton dagar, må dock afgifterna ej för kortare tid beräknas. Innan utskänkningen må företagas, skall nyssnämnda belopp förskottsvis erläggas till vederbörande uppbördsmän.

Då till utskänkning, nu sagd är, tillstånd meddelas, underrätte Wår Befallningshafvande derom vederbörande skattskrifvare.

§ 20.

De afgifter, som enligt denna förordning, för minuthandel med och utskänkning af bränvin, i stad inflyta, tillfalle staden, men de, som från socknar å landet ingå, aflemnas i landtränteriet, hvarifrån det för hela länet sammanlagda be-

loppet genom Vår Befallningshafvande fördelas på länets samtliga socknar i förhållande till hvaraderas folkmängd. Hvad stad eller socken sålunda tillfaller, användes till kommunala behof inom staden eller socknen.

När enligt § 19 rättighet meddelas till bränvinsutskänkning på passagerarfartyg, skola därför belöpande utskänkingsafgifter uppbäras i den stad eller kommun, hvarest rederiet har sitt hufvudsäte.

§ 21.

Å landet vare minuthandel med eller utskänkning af bränvin förbjuden på, eller inom en åttendedels mil från ställe, der auktion, marknad, torgdag eller mönstring med beväringmanskap hålles, eller der menighet för kronoskjutsning eller skallgång samlad är.

Vid annan mönstring, uppbördsstämma, mantalsskrifning, ting eller annan till folksamling föranledande förrättning, må ej bränvin försäljas annorlunda, än vid måltider åt spisande gäster.

Ej må någon i landsbygd fara med bränvin från by till by eller från gård till gård, att dermed köpslaga.

§ 22.

Minuthandel med och utskänkning af bränvin vare, äfven då den för öfrigt medgifven är, i allmänhet icke tillåten senare å dag än till klockan 10 på aftonen; egande dock vederbörande embetsmyndighet, der särskilda omständigheter föranleda behof af försäljningstidens inskränkning eller utsträckning, att derom förordna.

Skulle anledning förekomma dertill, att minuthandel med eller utskänkning af bränvin bör förbjudas i stad vid något af de tillfällen, som i § 21 nämnas eller å landet vid de tillfällen, som i samma paragrafs 2:dra moment omförmålas, ege vederbörande myndighet jemväl att derom meddela föreskrift.

Förekomma å gästgifveri eller annat utskänkingsställe vid särskilda tillfällen oordningar af den art, att innehafvaren af utskänkingsrättigheten icke kan anses fortfarande ega den för rättighetens utöfvande erforderliga frejd, ordentlighet eller öfriga egenskaper, må Vår Befallningshafvande, på anmälan i stad af magistrat eller stadsfullmäktige och å landet af kommunalnämnd, ega att utskänkingsrättigheten indraga eller innehafvaren derifrån skilja; dock vare denne i sådant fall berättigad att af redan erlagd utskänkingsafgift återfå så stor del, som motsvarar den tid, hvar under rättigheten ej utöfvats,

§ 23.

Å apotek må bränvin eller sprit hvarken säljas eller annorledes utlemnas utom för medicinskt ändamål uppå behörig läkares recept, för tekniskt behof, då det-samma behörigen styrkes medelst intyg af magistratsledamot, kronobetjent, kommunal-stämmas eller kommunalnämnds ordförande eller vice ordförande, och för vetenskap-liga ändamål uppå skriftlig requisition af känd vetenskapsidkare; börande alla sådana recept, intyg och requisitioner å apoteken kvarhållas och der förvaras.

I afseende på försäljningen af sådana läkemedel, hvilka innehålla bränvin eller sprit, gälle hvad medicinalförfattningarne föreskrifva.

§ 24.

Under sön- eller helgedag må ej bränvin, som är föryttradt genom parti- eller minuthandel, till köpare utmätas eller utlemnas.

Under gudstjenst skall utskänkingsställe alltid vara tillstängdt.

I stad kan utskänkning af bränvin under sön- och helgedagar än vidare in-skränkas eller helt och hållet förbjudas, derest beslut derom fattas af kommunalsty-relsen, samt beslutet af Wår Befallningshafvande, efter magistratens hörande, godkännes.

På landet vare å sön- eller helgedag all annan utskänkning förbjuden, än på gästgifvaregårdar vid måltider till resande, derest Wår Befallningshafvande ej, på grund af särskilda omständigheter, undantag meddelat.

§ 25.

Bränvin må icke utlemnas till den, som synbarligen är öfverlastad, ej heller å utskänkingsställe till den, som minderårig är.

Den, som öfverlastad är, får ej utdrifvas från utskänkingsställe, der han starka drycker förtärt, eller utan vård lemnas.

§ 26.

Då minuthandel med eller utskänkning af bränvin sker, får dörren till för-säljningsrummet icke vara läst.

§ 27.

Den, som eger rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, vare förbjudet att, äfven utan betalning, utlemna sådan vara vid tillfälle, då försälj-ningsrätten ej utöfvas får.

§ 28.

I öppen salubod för handel med andra varor än bränvin, vare bränvinsutdelning, äfven utan betalning, förbjuden.

§ 29.

Ej vare någon berättigad att utsöka betalning för bränvin, som blifvit vid utskänkning utborgadt.

Lag samma vare, då bränvin blifvit vid minuthandel till mindre belopp än en kanna utborgadt.

§ 30.

Byteshandel med bränvin vare lika med bränvinsförsäljning ansedd.

§ 31.

Bränvin, som är försatt med något för helsan skadligt ämne, eller som icke är renadt från finkelolja, eller hvars styrka ej uppgår till minst 46 procent, får icke vid minuthandel eller utskänkning till salu hållas.

§ 32.

Då bränvin sändes med fartyg saltsjövägen ifrån tullplats, hvarmed förstas stad, köping eller landthamn, der tullkammare eller, under inspektor eller uppsyningsman ställd, ständig tullbevakning finnes, bör tullförpassning bränvinet åtfölja samt kärnen med tullförsegling vara försedda; dock inbegripes icke härunder skeppsbesättnings förråd, räknadt till två kannor på man.

Förpassning å bränvin må ej af tullkammare utfärdas, innan afsändaren aflemnat tillverkarens, under edlig förpligtelse utgifna bevis, att bränvinet är af honom å uppgifvet ställe tillverkad.

Sådant bevis bör åtfölja bränvin, då det föres emellan inrikes ort, antingen sjöledes från skärgård eller i större parti än 60 kannor.

Vid införsel och transport af utländska brända eller destillerade spirituösa drycker gälle hvad särskildt derom stadgas.

§ 33.

Med undantag af den i § 31 meddelade föreskrift om bränvinets rening och styrka, skall hvad i denna förordning är stadgad om minuthandel med eller utskänk-

ning af bränvin gälla äfven för sprit samt andra brända eller destillerade, in- eller utländska, spirituösa drycker, äfvensom för drycker, hvilka äro dermed tillagade.

§ 34.

Å gästgifveri, der rörelsen är mellan flere åboer fördelad, skall en af kronobetjent påtecknad uppgift om den tid, hvardera åboen är till bränvinsutskänkning berättigad, vara anslagen hos den, som för tillfället försäljningsrätten utöfvar, och hos honom, under samma tid, jemväl skylt vara anbragt, på sätt i § 35 föreskrifves.

§ 35.

Der minuthandel med eller utskänkning af bränvin idkas, skall vara anbragt skylt, som rörelsen utvisar.

§ 36.

Af denna förordning bör å det ställe, der minuthandel med eller utskänkning af bränvin idkas, ett exemplar alltid vara i försäljningsrummet anslaget,

§ 37.

Den, som genom minuthandel eller utskänkning föryttrar bränvin, utan att i stadgad ordning hafva dertill förvärfvat rättighet, eller som, på sätt i § 3 sägs, mellan flere köpare fördelar bränvin, böte första gången från och med 30 till och med 60 R:dr, andra gången från 60 till och med 120 R:dr och tredje gången från 120 till och med 240 R:dr. Den, som fjerde gången eller oftare med sådan förbrytelse beträdes, dömes till fängelse från och med två månader till och med ett år.

Förbrytaren varde derjemte dömd att utgifva minuthandels- eller utskänkningssafgift för det kannetal, som, efter hvad utredas kan, blifvit föryttradt, dock ej under det belopp, som svarar mot en fjerdedel af hvad, enligt de i §§ 17 och 18 stadgade grunder, för år minst utgå bör.

Dessutom vare det i försäljningsrummet befintliga bränvin till och med 60 kannor, tillika med kärl, som för deras afhemtning tjenliga äro, underkastade beslag och förbrutna.

Har förbrytelsen skett å sön- eller helgedag, ökas straffet med böter från och med 15 till och med 30 R:dr.

§ 38.

Om den, som till minuthandel med bränvin berättigad är, beträdes med oloflig utskänkning, vare han tillika denna sin handelsrättighet förlustig.

§ 39.

Öfverträdes förbud, som i § 23 gifvet är, vare lag som i § 37 sägs.

§ 40.

Underlåter den, som erhållit rättighet till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, att afgift derför i föreskrifven tid erlägga, varde afgiften genast utmätt. Vid sådan underlåtenhet andra gången vare minuthandels- eller utskänkingsrättigheten förverkad, och varde försäljningen genast inställd, i stad af magistraten och å landet af kronofogden; men näringsidkaren vare ändock pligtig att, under försäljningsåret, afgiften fortfarande utgöra.

Den, som idkar minuthandel med eller utskänkning af bränvin under tid, hvarför afgift icke blifvit i föreskrifven ordning erlagd, böte första gången från och med 15 till och med 30, och andra gången från 30 till och med 60 R:dr.

§ 41.

Idkar någon minuthandel med eller utskänkning af bränvin å annat ställe, än dertill uppgifvet är, eller tillåter den, som icke är till utskänkning berättigad, att, då han i parti eller genom minuthandel säljer bränvin, något af det sålda på försäljningsstället förtäres, eller afhentas i mindre belopp än han är berättigad att föryttra, eller förbryter sig den, som till minuthandel med eller utskänkning af bränvin berättigad är, mot § 21 mom. 1 eller 2, § 24 mom. 2 eller 4, eller § 37, böte första gången från och med 30 till och med 60 R:dr, samt andra gången från 60 till och med 120 R:dr, och vare dessutom andra gången sin minuthandels- eller utskänkingsrätt förlustig. Lag samma vare, om den, som till utskänkning af bränvin är berättigad, öfverträder förbud, meddeladt i enlighet med § 24 mom. 3.

Öfverträdes det förbud, som i § 21 mom. 3 gifvet är, vare bot första gången från och med 15 till och med 30 R:dr, andra gången från 30 till och med 60 R:dr samt tredje och följande gånger från 60 till och med 120 R:dr. Det medförda bränvinet vare derjemte förbrutet. Säljes dervid mindre än 15 kannor, ansvare förbrytaren tillika enligt § 37.

§ 42.

Handlande, som mot § 28 sig förbryter, böte enligt § 41 mom. 1.

§ 43.

Förbrytelse mot § 4 mom. 2, § 18, § 24 mom. 1, §§ 25, 26, 31, 34, 35 eller 36, straffes med böter från och med 10 till och med 50 R:dr.

Då förbrytelse skett mot § 31, vare tillika det till salu hållna bränvin underkastadt beslag och förbrutet.

§ 44

Skulle den, som är pliktig att förbrytelser mot denna förordning åtala, själf beträdas med oloflig bränvinsförsäljning, vare han förfallen till dubbla böter och miste tjensten.

§ 45.

Den, som under tid, då han för förbrytelse mot förordningen är under tilltal ställd, samma förbrytelse fortsätter, skall, när han härtill lagligen förvunnen varder, för hvarje gång stämning därför utfärdats och delgifvits, fällas till de böter eller det fängelsestraff, som för sådan förbrytelse stadgade äro; dock må fängelsestraffet icke öfverstiga ett år.

§ 46.

Husbonde ansvarar för förbrytelse, som, med hans vetskap, mot denna förordning begås af hans hustru, husfolk eller i hans arbete antagen person, likasom vore förbrytelsen af husbonden själf gjord.

§ 47.

Underlåtes vid transport af bränvin föreskrift, som i § 32 gifven är, dömes varan förbruten, derest egaren ej gitter visa, att hon är af inhemsk tillverkning eller blifvit vederbörligen förtullad.

§ 48.

Böter, som efter denna förordning ådömde äro, skola, om tillgång till deras gäldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 49.

Då minuthandels- eller utskänkningsafgift jemte böter enligt denna förordning ådömda blifvit, må, der tillgång till afgiften eller någon del deraf saknas, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfälde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

§ 50.

Af böter, så ock af minuthandels- eller utskänkningsafgift, som enligt denna förordning ådömas, samt värde af bränvin, som förbrutet anses, tillfalle två tredjedelar åklagaren och en tredjedel den stads eller sockens fattigkassa, der den åtalade förbrytelsen är begången. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

§ 51.

Våre befallningshafvande hålle allvarlig hand öfver iakttagande af hvad i förordningen stadgadt är.

§ 52.

Lands- och stadsfiskaler, krono-, stads- och polisbetjente, samt de personer, hvilka särskildt antagas att vaka öfver förordningens efterlefnad, åligge att förbrytelser mot densamma åtala.

I öfrigt ege en hvar rättighet att för sådane förbrytelser anställa åtal, dock ej barn mot föräldrar, eller tjenstehjon, så länge de i tjensten äro, mot husbondefolk.

Då åtal anställas af annan än den, som i 1:sta mom. af denna § nämnd är, gifve han sin talan allmän åklagare tillkänna så tidigt, att denne må kunna målets utförande öfvervara.

§ 53.

Å landet bör kommunalnämnd och i stad vederbörande kommunalmyndighet egna synnerlig uppmärksamhet deråt, att förbrytelser mot denna förordning varda till åtal angifna.

Rättighet att verkställa beslag tillkomme de i § 52 mom. 1 omförmälda allmänna åklagare. Beslag skall göras i två vittnens närvaro.

§ 54.

Ej vare någon jäfvig att angående oloflig bränvinsförsäljning vittne bära endast på den grund, att han dervid bränvin sig tillhandlat eller förtärt.

§ 55.

Förbrytelser mot denna förordning bära vid allmänna domstolarna åtalas och afdömas, med undantag af frågor om oloflig bränvinsförsäljning i de städer, der poliskammare finnes, uti hvilka dylika frågor skola i hittills vanlig ordning behandlas.